

278.

**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 6 marca 1928 r.

**o zwołaniu Synodu Nadzwyczajnego Ewangelickiego
Kościoła Unijnego.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Pre-

zydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Celem nadania ewangelickiemu Kościołowi Unijnemu ustroju, wewnętrznego tudzież wyłonienia prawnej reprezentacji tegoż Kościoła w rozumieniu ust. 2 art. 115 Konstytucji powołany zostaje Synod Nadzwyczajny Ewangelickiego Kościoła Unijnego na zasadach poniżej określonych.

Art. 2. Synod Nadzwyczajny Ewangelickiego Kościoła Unijnego składa się z członków duchownych i świeckich, wybranych przez połączone organa gmin kościelnych, utworzone na podstawie ordynacji o gminach kościelnych i synodach, zatwierdzonej i ogłoszonej najwyższym reskryptem z dnia 10 września 1873 r. (Zb. ust. pr. str. 418).

W wyborach do Synodu Nadzwyczajnego biorą udział wszystkie ewangelicko-unijne gminy kościelne na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego według załączonego do rozporządzenia niniejszego wykazu gmin i obwodowych związków synodalnych.

O ile dana gmina nie posiada reprezentacji gminnej, wyborów dokonywa gminna rada kościelna.

Art. 3. Przy wyborach do Synodu Nadzwyczajnego głosują w połączonych organach gminy kościelne tudzież biorą udział w komisjach wyborczych członkowie gminnej rady kościelnej i reprezentacji gminnej.

O ile w połączonych organach gminy kościelnej większość członków nie posiada obywatelstwa polskiego, Konsystorz Ewangelicki w Poznaniu zarządza nowe wybory do tych organów zgodnie z §§ 34—45 ordynacji o gminach kościelnych i synodach, przy czem wybrani mogą być jedynie obywatele polscy. O zarządzeniu wyborów należy zawiadomić właściwego wojewodę.

Art. 4. Okrąg wyborczy przy wyborach do Synodu Nadzwyczajnego stanowi obszar każdego obwodowego związku synodalnego (§ 49 ord. o gm. kośc. i syn.) według wykazu gmin i obwodowych związków synodalnych (załącznik).

Art. 5. Delegatami na Synod Nadzwyczajny mogą być wybrani obywatele polscy, posiadający ukończony 30 rok życia i używający w pełni praw cywilnych.

Art. 6. Każdy okrąg wyborczy wybiera jednego delegata duchownego i jednego świeckiego.

Okręgi wyborcze: Bydgoszcz I, Chełmno, Gniezno, Inowrocław, Chodzież, Łobżenica, Wolsztyn, Poznań I, Ostrzeszów, Świecie i Wągrowiec wybierają ponadto jeszcze trzeciego delegata duchownego lub świeckiego.

Art. 7. Wybory przeprowadza się w poszczególnych gminach w ten sposób, że członkowie połączonych organów gminy kościelnej oddają w głosowaniu tajnem głosy oddzielnie na jednego kandydata duchownego i jednego świeckiego oraz na ich zastępców, którzy w danym okręgu wyborczym stale mieszkają lub urzędują, a następnie, jeżeli dany okrąg wybiera trzech delegatów, wybierają trzeciego delegata oraz jego zastępcę również z pośród osób zamieszkujących lub urzędujących w danym okręgu wyborczym.

Wyborami w poszczególnych gminach kieruje przewodniczący gminnej rady kościelnej, który dobiera komisję wyborczą z 2 — 4 członków posiadających obywatelstwo polskie. O ile przewodniczący nie posiada obywatelstwa polskiego, wyborami kieruje najstarszy członek gminnej rady kościelnej, posiadający obywatelstwo polskie, lub też przewodniczący gmin-

nej rady kościelnej sąsiedniej gminy, odpowiadający temuż warunkowi, stosownie do porozumienia Konsystorza w Poznaniu z delegatem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 8. Przy obliczaniu rezultatów wyborów liczy się jedynie głosy, oddane na kandydatów posiadających obywatelstwo polskie.

Za wybranych kandydatów danej gminy uważa się te osoby, które uzyskały bezwzględną większość głosów. W razie braku tej większości przewodniczący zarządza bezzwłocznie ścisły wybór między kandydatami, którzy uzyskali największą ilość głosów. W razie równej ilości głosów uważa się za wybranego starszego wiekiem.

Art. 9. Z przebiegu wyborów spisuje się szczegółowy protokół, który wraz z aktami wyborczymi i ewentualnymi sprzeciwami winien być bezzwłocznie przesłany komisji wyborczej (art. 10).

Zarzuty przeciw postępowaniu wyborczemu mogą być wniesione ustnie lub pisemnie do komisji wyborczej w przeciągu dni ośmiu od dnia wyboru na ręce przewodniczącego gminnej rady kościelnej.

Art. 10. Dla każdego okręgu wyborczego zostanie mianowana przez Konsystorz Ewangelicki w Poznaniu komisja wyborcza, składająca się z pięciu członków posiadających obywatelstwo polskie i zamieszkałych w danym okręgu wyborczym. Komisja wyborcza ustala protokółarnie wynik wyborów w okręgu i przesyła protokół wraz z aktami wyborczymi do Konsystorza.

Wybranymi w okręgu wyborczym są ci, którzy uzyskali największą ilość głosów. Przy obliczaniu głosów w okręgu wyborczym liczy się głos każdej poszczególnej gminy kościelnej tyle razy, ile dana gmina posiada pełnych tysięcy wiernych wedle stanu z dnia 1 lipca 1927 r. Gminy niżej jednego tysiąca wiernych posiadają jeden głos.

W razie oddania równej ilości głosów na dwóch kandydatów uważa się za wybranego starszego wiekiem.

Art. 11. Konsystorz Ewangelicki w Poznaniu ustala dzień wyborów, które winny się odbyć w przeciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego i mają być przeprowadzone na całym obszarze wyborczym w ciągu dwóch kolejno po sobie następujących dni.

Konsystorz Ewangelicki w Poznaniu kontroluje przebieg i wynik wyborów przy udziale delegata Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, czuwającego nad przebiegiem wyborów, tudzież po ustaleniu wyników tychże ogłasza wyniki wyborów w urzędowej gazecie kościelnej.

Zarzuty przeciw postępowaniu przy wyborach rozpatruje delegat Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i załatwia je w porozumieniu z Konsystorzem. W razie stwierdzenia uchybień rozporządzeniu niniejszemu lub obowiązującym przepisom Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego jest władny uchylić wybory i zarządzić nowe w danej gminie lub okręgu.

Art. 12. Konsystorz Ewangelicki w Poznaniu oznacza termin zebrania się Synodu i zwołuje Synod

Nadzwyczajny do Poznania. Synod winien się zebrać w przeciągu miesiąca po ogłoszeniu ostatecznego wyniku wyborów.

Członkowie Konsystorza Ewangelickiego w Poznaniu są uprawnieni do brania udziału w obradach Synodu z głosem doradczym.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może wydelegować swego przedstawiciela na obrady Synodu.

Art. 13. Synod Nadzwyczajny ma za zadanie uchwalić statut (ustawę wewnętrzną) Ewangelickiego Kościoła Unijnego.

Statut ten uzyska moc obowiązującą z chwilą zatwierdzenia go w drodze rozporządzenia przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 14. Po opracowaniu statutu (ustawy wewnętrznej) Synod Nadzwyczajny wybiera z pośród swoich członków Przedstawicielstwo Synodu, składające się z sześciu członków, poczem zamyka obrady. Z Przedstawicielstwem Synodu, jako prawną reprezentacją Ewangelickiego Kościoła Unijnego, Rząd wejdzie w porozumienie w myśl ust. 2 art. 115 Konstytucji.

Konsystorzowi Ewangelickiemu w Poznaniu, jako tymczasowej władzy administracyjnej Ewangelickiego Kościoła Unijnego, przysługuje prawo uczestniczenia z głosem doradczym w pracach Przedstawicielstwa Synodu przez swoich dwóch delegatów.

Art. 15. Przedstawicielstwu Synodu przysługuje prawo ponownego zwołania Synodu, o ile okazałoby się potrzebnem ze względu na art. 115 Konstytucji.

Mandaty członków Synodu tudzież mandaty Przedstawicielstwa Synodu gasną z chwilą zatwierdzenia statutu w myśl art. 13 ust. 2.

Art. 16. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabyłowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

Załącznik do rozp. Prezydenta
Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r.
(poz. 278).

W Y K A Z

gmin i obwodowych związków synodalnych.

Nr. bież.	Obwodowe związki synodalne	G M I N Y	Województwo
1.	Bojanowo	Bojanowo, Gostyń, Jutrosin, Krobia, Miejska Górka, Pakosławiec, Piaski, Poniec, Rawicz, Sarnowa, Trzebosz.	Poznańskie
2.	Brodnica	Brodnica, Gorzno, Gryzlin, Grzybno, Kawki, Konojady, Lidzbark, Lubawa, Łąkorz, Nowemiasto.	Pomorskie
3.	Bydgoszcz I	Bydgoszcz, Bydgoszcz - Okole, Czyżkówko, Fordon, Małe Bartodzieje, Osielsko, Otorowo-Łęgowo, Siemno, Solec Kujawski, Szretery, Szwederowo, Wilczak, Włoki.	Poznańskie
4.	Bydgoszcz II	Brzoza, Ciele, Gogolin, Koronowo, Kruszyn, Łabiszyn, Łochowo, Łukowiec, Mąkowsko, Rynarzewo, Sicienko, Szubin, Wtelno.	Poznańskie

Nr. bież.	Obwodowe związki synodalne	G M I N Y	Województwo
5.	Chełmno	Chełmno, Grudziądz, Kokocko, Lisowo, Lisewo, Łasin, Mokre, Nicwałd, Piaski - Rudnik, Plutowo-Trzebcz, Radzyn, Wielkie - Łunawy.	Pomorskie
6.	Chodzież	Brodna, Budzyń, Chodzież, Dziembowo, Gołańcz, Margonin, Radwonki, Sokołowo, Stróżewice, Stróżewo, Ujście, Węglewo, Zacharyn.	Poznańskie
7.	Chojnice	Bagienica, Borowego Młyn, Chojnice, Czerniewo, Iwiec, Kęsowo, Kosabudy, Mokre, Rytel, Śliwice, Tuchola.	Pomorskie
8.	Czarnków—Wieleń	Czarnków, Gębice, Huta, Kwiejce, Piłka, Romanów, Rosko, Stajkowo, Wieleń.	Poznańskie
9.	Działdowo	Białuty, Burkat, Działdowo, Koszelewy, Narzyn, Płońnica, Szupliny, Usdowo.	Pomorskie
10.	Flatow	Kamień, Obodowo, Sośno Pomorskie, Peperzyn, Sępólno, Sitno, Sypniewo, Więcbork, Włoszycy.	Pomorskie
11.	Gniezno	Czarniejewo, Gniezno, Gołaszewo, Janowiec, Jaroszewo, Kiszewo, Kłeczek, Laskowo, Lednagóra, Lubowo, Powidz, Rejowiec, Rogowo, Skoki, Strzałkowo, Świniary, Witkowo.	Poznańskie
12.	Inowrocław	Chełmce, Dąbrowa Biskupia, Dąbrowo Wielkie, Gąski, Gniewkowo, Inowrocław, Kruszwica, Mątwin/Notecia, Murzynko, Pakość, Radojewice, Rojewice, Rojewo, Wielka Nowawieś, Złotniki Kujawskie.	Poznańskie
13.	Kartuzy	Hopowo, Kartuzy, Mirachowo, Połęczyn, Przyjaźń, Sierakowice, Stężyce, Sulęcyno, Sulmin, Szymbark.	Pomorskie
14.	Krotoszyn	Dobrzyca, Kobylin, Koźmin, Koźminiec, Krotoszyn, Pogorzela, Zalesie Wielkie, Zduny.	Poznańskie
15.	Leszno	Bojanowo Stare, Kościan, Kotusz, Krzemieniewo, Leszno (Krzyż), Lubin, Miązkowo, Osieczna, Racot, Rydzyna, Śmigiel, Wiekowice, Włoszakowice, Zaborowo.	Poznańskie
16.	Łobżenica	Białośliwie, Brostowo, Dębinek, Dziegciarnia, Dzwierzno, Małe, Grabówno, Lipiagóra, Łobżenica, Miasteczko, Mrocza, Nakło, Olszewka, Osiek, Raczyn, Radzicz, Rościmin, Runowo Kraińskie wieś, Sadki, Szamocin, Tłukomy, Tonin, Wąwelnio, Witrogoszcz, Wyrzysk, Wysoka.	Poznańskie

Nr. bież.	Obwodowe związki synodalne	G M I N Y	Województwo
17.	Międzychód	Lewiczynek, Lwówek i Grudna, Międzychód, Miłostowo, Radosz, Sieraków.	Poznańskie
18.	Mogilno	Dąbrowa, Jastrzębowo, Jeziora - Wielkie, Józefowo, Kołodziejewo, Kwieciszewo, Mogilno, Orchowo, Strzelno, Szydłowiec, Trzemeszno, Wszedzin.	Poznańskie
19.	Nowy Tomyśl	Jastrzębsko, Kopanica, Miedzichowo, Nowy Tomyśl, Sątopy, Zbąszyń.	Poznańskie
20.	Oborniki	Bludomy, Budziszewko, Bukowiec, Murowana Goślina, Oborniki, Połajewo, Rogoźno, Runowo, Rycyzwół, Tarnówko.	Poznańskie
21.	Ostrzeszów	Czarnylas, Grabów, Kępno, Kobylagóra, Laski, Łatowice, Nowe Skalmierzyce, Odolanów, Opatów, Ostrów Wkp., Ostrzeszów, Podzamcze, Raszków, Strzyżew, Sulmierzyce.	Poznańskie
22.	Poznań I	Bnin, Czempin, Dominowo, Jerzykowo, Kostrzyń, Krosno, Morasko, Nekielka, Pobiedziska, Podwęgierki, Poznań - Chrystus, Poznań - Krzyż, Poznań - Św. Łukasz, Poznań - Św. Mateusz, Poznań - Św. Paweł, Starołęka, Stęszew, Swarzędz, Środa, Września, Zakrzewo, Żabikowo, Żabno.	Poznańskie
23.	Poznań II	Lasocice, Leszno - Św. Jan, Orzeszkowo, Poznań - Św. Piotr, Tabor - Wielki, Toruń gm. ref. Waszkowo.	Poznańskie
24.	Sośnie	Bralin, Chojnik, Droszki, Pisarzowice, Rychtal, Sośnie.	Poznańskie
25.	Starogard	Borzechowo, Huta, Kościerzyna, Kraś, Lipusz, Nowy Barkocinek, Nowe Polaszki, Płocznino, Podleś Wielki, Pogódki, Skarszewy, Skórcz, Starogard.	Pomorskie
26.	Śrem	Borek, Dolsk, Jarocin, Książ, Lowęcice, Miłosław, Nowe Miasto n/W., Pleszew, Sierszew, Sobótka, Śrem, Zaniemyśl, Żerków.	Poznańskie
27.	Świecie	Bukowiec n/W., Gruczno, Grupa, Jeżewo, Lniano, Lubiewo, Nowe, Osie, Przewodnik, Serock, Smętowo, Świecie n/W., Wałdowo, Warlubie.	Pomorskie
28.	Szamotuły	Chrzybsko Wielkie, Duszniki, Nojewo, Obrzycko, Piotrow, Pniewy, Rokietnica, Rzecin, Szamotuły, Tarnowo, Wartosław, Wronki.	Poznańskie

Nr. bież.	Obwodowe związki synodalne	G M I N Y	Województwo
29.	Tczew	Gniew, Opalenic, Rudno, Swaróżyn, Tczew, Turze.	Pomorskie
30.	Toruń	Chełmża, Gostkowo, Grabowiec, Grębocin, Gursk, Lubicz, Lulkowo, Ostromecko, Otłoczyn, Podgórz, Rogowo, Rudak - Stawki, Rzęczkowo, Toruń, Wielka Zła - Wieś, Zelgno.	Pomorskie
31.	Wąbrzeźno	Dębowałaka, Gołub, Jabłonowo, Kowalewo, Książki, Ostrowite, Rynsk, Wąbrzeźno, Wieldzadz.	Pomorskie
32.	Wągrowiec	Barcin, Ciężkowo, Dziewierzewo, Jabłótko, Kcynia, Kowalewko, Łekno, Mirkowice, Podlaskie Wysokie, Sipiory, Wągrowiec, Zrazym, Żnin.	Poznańskie
33.	Wejherowo	Bolszewo, Hel, Karczemki, Krokowo, Leśniewo, Mały Kack, Puck, Rumja, Smaczyno, Wejherowo.	Pomorskie
34.	Wolsztyn	Boruja Kościelna, Buk, Grodzisk, Jabłonna, Kaszczor, Kąkolewo, Kuślin, Opalenica, Rakoniewice, Rostorzewo, Tuchorka, Wolsztyn.	Poznańskie